

skulle have det ganske, som de ønske? Dette tror jeg ikke er rigtigt. Lad os først see, hvad den ene Deel af den lovgivende Magt vil, og jeg vil endda sige, at det Punkt, som Mindretallet har foreslaaet skal udgaae, er af den Bestaaffenhed, at det staaer for mig — jeg kan ikke sige Andet, end hvad der staaer for mig — saaledes, at de, der ville, at Lovens Udkommen skal beroe paa, at det gaaer ud, vise, at de ikke have stor Kjærlighed til Loven, naar de ville lade den strande derpaa.

Der er kommet mange gylbne Værdomme frem under denne Forhandling, som jeg skal lægge mig paa Sinde, og som jeg antager, at samtlige Medlemmer ville lægge sig paa Sinde; vi ere blevne særdeles meget oplyste ved denne Debat. Jeg har altid troet, at jeg var Noget af en Socialist, men efterat det er stillet frem som saa stærkeligt, som steet er, begynder jeg at blive hange for mig selv; men jeg vil dog ikke opgive Troen paa at være Socialist, før jeg har undersøgt denne Sag lidt nærmere. Der er saamange gode og sunde Tanker, man har tillagt Navnet Socialisme, og jeg har ogsaa hørt, at man ikke er Socialist, fordi man er social. Dette er ogsaa en af disse fine Distinctioner, og det trænger altsaa til nærmere Undersøgelse af dem, der ikke hidtil ere dalede saa dybt ned i de speculative Gebeter, hvilken Forskjel der er paa at være Socialist og at være social. Men, som sagt, jeg har troet, at jeg var et Stykke af en Socialist, og jeg blev derfor lidt altereret, da det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Hage) tog saa overordentlig stærkt paa den Ting. Han stød, efter min Mening, langt højere end det Maal, han tilsigtede at ramme, ja, jeg troer, at han endog stød saa høit, at han, hvis hans Ord hovedet kunde virke noget, vilde have virket i modsat Retning af den, hvori han ønskede at virke. Jeg anseer det i det Hele taget ikke for rigtigt ved de Forslag, som her ligge for, at tale i høie Toner om, hvad der er communistisk og socialistisk. Jeg troer slet ikke, at

de communistiske Grundsaetninger have nogen somhelst Forbund her i Danmark, men dersom jeg virkelig troede, at der er nogen Forbund og Spirekraft for dem, vilde jeg søge at vande og pleie den Spire, der er, ved at drage den stærkt frem og gjøre gjældende, at den er der. Det er ofte Tilfældet, at man fremkalder Noget, man aldrig har tænkt paa, netop ved at høre Andre trække det frem. Jeg har jo ingen Opsfordring til at tale for Forslaget under Nr. 3 af endeel Medlemmer, da jeg ikke har været med at stille det og heller ikke agter at stemme derfor, men jeg vil dog sige, at naar man hører saa stærke Yttringer i Anledning af et saadant Forslag, som jeg godt kan sige er bygget paa et retfærdigt Grundlag, kan jeg ikke Andet end i mine Tanker vende tilbage til Tiden for ikke saa grumme mange Aar siden. Da hørte vi fra Regeringens og mangfoldige Medborgeres Side, at det var ubilligt og uretfærdigt at forlange, at den ene Tønde Hartkorn skulde svare ligesaa megen Skat som den anden. Det blev kaldt aldeles uretfærdigt og ubilligt, og, efterat man havde arbeidet i mange Aar for at komme dertil, maatte man tilsidst kjøbe de vedkommende Hartkornseiere til at betale lige Skat med de øvrige; man maatte betale dem overordentlig store Summer, forat de i Fremtiden skulde svare Skat af deres Hartkorn lige med de Andre. Naar det nu staaer friskt i vort Minde, at det, at beskatte hver Tønde Hartkorn i Landet lige, endogsaa blev kaldt — og det med saa stærke Udtryk, som det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Hage) brugte — uretfærdigt — ja, jeg troer virkelig, at der i Roeskilde Stænderforsamling blev sagt, at det var Communisme —, saa kommer man, mine Herrer, til at see, hvor Tiden dog er forandret, og hvor lidt man skal lade sig berøre af saa stærke Udtryk; thi ligesom Tiden veksler, veksle ogsaa Ord og Udtryk. Dersom der her var Tale om at betale dem, som nu s. Ex. have under 1200 Rd. i aarlig Indtægt, i Obligationer en vis Sum, for at de skulde beskattes med Hen-